

การศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี

Bachelor's Degree Curriculums Management according to Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd) B.E. 2552 of Suratthani Rajabhat University

อริสา มีพัฒน์^{1*}, ชุศักดิ์ เอกเพชร² และ สมคิด นาคขวัญ³

Arisa Meepat^{1*}, Chusak Ekpetch² and Somkid Narkkhwan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตร เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการ
บริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามได้แก่อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 185 คน โดยวิธีเจาะจงและวิธีการ
สุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.91 และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ตัวแทนประธานอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งได้มาโดยวิธีเจาะจง คณะละ 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพื้นฐาน
ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ได้แก่ การทดสอบที และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์
เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีโดยรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ ด้านการกำกับมาตรฐาน
หลักสูตร ส่วนด้านด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรจำแนกตามกลุ่ม
สาขา พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่าด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ .05 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง ควรออกแบบระบบและกลไกการทำงานเป็นแบบแผนเดียวกันอย่างเป็นลายลักษณ์
อักษร ผู้บริหารต้องดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ทั้งในระดับ ชั้นเรียน
หลักสูตร คณะและมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม อาคารเรียนควรมีความพร้อมทุกอาคาร ในด้านวัสดุอุปกรณ์
สื่อการเรียนการสอน ตำรา และสื่อทัศนูปกรณ์ มีระบบจูงใจให้กับอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ และควร
เพิ่มบุคลากรสายสนับสนุนหลักสูตรละ 1 คน

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตร, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

¹ มหาบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

² รองศาสตราจารย์ ดร.สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี : ประธานที่ปรึกษา

³ ดร.สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี : กรรมการที่ปรึกษา

* Corresponding author : e-mail : amepink3@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the bachelor's degree curriculums management and to study the guidelines for improving the bachelor's degree curriculums management according to Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd) B.E. 2552 of Suratthani Rajabhat University. The sample included 185 instructors selected by purposive sampling and stratified random sampling based on faculties. Data were collected by using a questionnaire which yielded reliability coefficient of 0.91 and a focus group discussion with three instructor chairperson representatives selected by purposive sampling from each faculty. Quantitative data obtained were analyzed by mean, and standard deviation, and t-test. Qualitative data obtained were analyzed by content analysis.

The research results showed that the overall bachelor's degree curriculums management based on Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd) B.E. 2552 of Suratthani Rajabhat University was at a high level; curriculum, learning and teaching, and learner evaluation were at a very high level followed by instructor and curriculum standard supervision, respectively; whereas, learning support was the lowest. The comparison of the bachelor's degree curriculums management classified by curriculums was identical; however, the management regarding learning support was different at a statistical significance level of .05. The suggestions toward guidelines for improving the bachelor's degree curriculums management were as follows: the work system and mechanism should be methodically designed in written statement; administrators should systematically and consecutively supervise and monitor the management in individual class, curriculum, faculty, and university level; every building should be ready in terms of equipment, learning materials, textbooks, and audiovisual equipment; there should be an incentive system which builds up morale for instructors; and one more administrative staff should be added to each curriculum.

Keywords: Curriculums Management, Thai Qualifications Framework for Higher Education

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้มีความรู้ เป็นผู้ที่รับผิดชอบเป็นบุคคลที่สามารถสร้างสรรค์ พัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในยุคที่มีความรุนแรงทางการแข่งขันมากขึ้น และเป็นบุคคลที่สามารถนำสังคมให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ต้องมีการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอและส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการศึกษามีคุณภาพต้องเป็น

บุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองที่ดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทยภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล และมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทั้งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก รวมทั้งใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาหรือ

ปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร และปัจจุบันได้จัดทำเกณฑ์และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เพื่อรองรับและเป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตร แต่ประกาศและแนวปฏิบัติต่าง ๆ นั้นไม่ได้ลงลึกไปถึงรายละเอียดและขั้นตอนของการบริหารหลักสูตรของอาจารย์ประจำหลักสูตร ทำให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีแนวทางในการบริหารหลักสูตรที่ไม่ชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดให้คณะวิชาและสถาบันระดับอุดมศึกษา มีคณะกรรมการ ที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนา บริหารและติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และพัฒนาระบบในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับหลักสูตร มีการตรวจประเมินในระดับหลักสูตร โดยพิจารณาองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร 2) ด้านบัณฑิต 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยหลักสูตรต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 เพื่อควบคุม กำกับ มาตรฐาน และพิจารณาจากการบริหารจัดการหลักสูตรทุกหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2558 ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร และต้องเชื่อมโยงในการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ซึ่งจากที่ผ่านมาได้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการตรวจประเมินในส่วนของหลักสูตร คณะวิชาและมหาวิทยาลัย แต่ไม่ได้ลงลึกไปถึงรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีตัวบ่งชี้มาตรฐานและตัวบ่งชี้พัฒนาระดับหลักสูตร ปรับการคิดคะแนนโดยหลักสูตรเป็นหลักในการให้คะแนน จากนั้นจึงเป็นคะแนน

ในภาพรวมของคณะและของมหาวิทยาลัยต่อไป ซึ่งถ้าหลักสูตรไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้มาตรฐาน ข้อใดข้อหนึ่ง จากการประเมินของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่งผลต่อคะแนนการประเมินในระดับคณะและมหาวิทยาลัย อีกทั้งหลักสูตรนั้นต้องทำการปรับปรุงหลักสูตร และให้ผ่านการประเมินในปัดไป มิฉะนั้นจะไม่สามารถรับนักศึกษาได้

การบริหารหลักสูตรเป็นการจัดการและการดำเนินการ การควบคุม ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ให้ตอบสนองต่อจุดหมายหรือจุดหมายของหลักสูตรโดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด ในขณะเดียวกัน การบริหารหลักสูตรให้ประสบผลสำเร็จต้องเอาจุดหมายหรือจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับเป็นเป้าหมายที่สำคัญ การดำเนินการหรือการจัดกิจกรรมทุกอย่างต้องนำเข้าสู่เป้าหมายนั้น ซึ่งการบริหารหลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับบุคคลและกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหลาย ๆ ด้าน จะเห็นได้ว่า การบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาตอบสนองต่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคม และสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ซึ่งการบริหารหลักสูตรนั้นประกอบด้วย การบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพการติดตาม ประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มีภารกิจหลักในการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา และมีอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรปริญญาตรี ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการบริหารหลักสูตรของมหาวิทยาลัย กล่าวคือเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา การให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน การติดตามและการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งการบริหารหลักสูตรเป็นหัวใจของงานวิชาการ เป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา บทบาทของอาจารย์ประจำหลักสูตร

จึงสำคัญมาก เป็นหัวใจของงานวิชาการและเป็นหัวใจ ของ การบริหาร โดยเฉพาะอาจารย์ประจำหลักสูตรซึ่งเป็นแกนนำ สำคัญในการบริหารหลักสูตร แต่ในปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมา พบว่าผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีได้ 2.12 คะแนน ซึ่งอยู่ ในเกณฑ์ต่ำ และมีบางหลักสูตรที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คุณภาพการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2558) จากผลการวิจัยของ อริสา มีพัฒน์ (2558) เรื่องการศึกษา ความพร้อมในการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีเพื่อรับการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อม ในการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีเพื่อรับการประเมิน คุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จากกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ประจำหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรมีปัญหาในการบริหารหลักสูตร 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ คือ ไม่มีระบบการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของหลักสูตร ร้อยละ 66.67 และ ผู้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจในการ บริหารหลักสูตร ร้อยละ 33.33 2) ด้านบุคลากร คือขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรก่อนจัดทำหลักสูตร ร้อยละ 46.15 รองลงมาอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจและให้ความสำคัญ ในการบริหารหลักสูตร ร้อยละ 30.77 และขาดการมีส่วนร่วมและความสามัคคีของอาจารย์ในสาขาวิชา ร้อยละ 23.08 3) ด้านเกณฑ์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ คือ การบริหารหลักสูตรไม่ได้ลงลึกไปถึงรายละเอียด และขั้นตอนที่ชัดเจน ร้อยละ 68.18 รองลงมาไม่ทราบ รายละเอียดเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่ชัดเจนดีพอ ร้อยละ 18.18 ความคลุมเครือของเนื้อหา ความละเอียดซับซ้อน เข้าใจยาก ร้อยละ 9.09 และการวัดผลตามผลการเรียนรู้ ทำได้ยาก ร้อยละ 4.55 ตามลำดับ

ปัญหาในการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานียังขาดความชัดเจน เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมีคู่มือพัฒนาหลักสูตรแต่ได้กล่าวเฉพาะการเสนอ หลักสูตร จึงทำให้การบริหารหลักสูตรของอาจารย์ประจำ หลักสูตรไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญ และสนใจที่จะศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี 6 ด้าน คือ

1) ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร 2) ด้านบัณฑิต 3) ด้าน นักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งผล การวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการ ปรับปรุง พัฒนาการบริหารหลักสูตรที่ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหา การบริหารหลักสูตรปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี ให้สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี และมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรระดับปริญญา ตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ตามกลุ่ม สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี

3. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการบริหาร หลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรในการสำรวจครั้งนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ คือ อาจารย์ ประจำหลักสูตรปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี ที่สังกัดทั้ง 7 คณะ/วิทยาลัย 49 หลักสูตร จำนวน 257 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ คือ ประธาน อาจารย์ประจำหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่สังกัดทั้ง 7 คณะ/ วิทยาลัย จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สุราษฎร์ธานี จำนวน 185 คน ได้โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบผสม จากวิธีเจาะจงประธานอาจารย์ประจำหลักสูตร และวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะในส่วนของการบริหาร/เลขานุการ อาจารย์ประจำหลักสูตร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งจะใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือตัวแทนประธานอาจารย์ประจำหลักสูตร คณะละ 3 คน โดยเจาะจงจากผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยข้อคำถาม 47 ข้อ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ 5 คน และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ นำผลสรุปจากการศึกษา การบริหารหลักสูตร และประเด็นสำคัญในเชิงปริมาณ และประเด็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร 2) ด้านบัณฑิต 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านอาจารย์ 5) ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และประเด็นข้อเสนอแนะเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ เพื่อรับฟังแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณที่ต้องกรอกข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามจำนวน 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.49 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 185 คน

2. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์

ความแปรปรวน โดยใช้สถิติ t - test

3. วิเคราะห์ประมวลผลสรุปข้อเสนอแนะ/แสดงความคิดเห็น โดยแจกแจงความถี่ และหาค่า ร้อยละ

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

1. ผลการศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร ส่วนด้านด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ โดยแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการกำกับดูแลและกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการและความสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการวางแผนพิจารณาอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อรองรับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ส่วนมีการติดตาม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปี เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 ด้านบัณฑิต โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ส่วนมีการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.3 ด้านนักศึกษา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยมีความโปร่งใส ชัดเจน และสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้าศึกษาสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร ส่วนมีการส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิชาการของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.4 ด้านอาจารย์ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการกำหนดคุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนการเรียนให้สอดคล้องกับภาระงานที่มหาวิทยาลัยกำหนด ส่วนมีการวัดและประเมินผลความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตรต่อการบริหารหลักสูตร และมีการจัดทำแผนการกำกับดูแล ส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษาต่อและการทำผลงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา (ถ้ามี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)/รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) ส่วนมีการประเมินการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรจากนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในการบริหารรายวิชาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการใช้งบประมาณตามผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการบริหารรายวิชาร่วมกัน และมีการติดตามการใช้งบประมาณตามผลการพิจารณาร่วมกันของอาจารย์ประจำหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ตามกลุ่มสาขา พบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มสาขาที่แตกต่างกัน มีการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีการบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ดังนี้

3.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 ต้องมีการกำกับมาตรฐานการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยควรออกแบบระบบกลไกการดำเนินงานให้เป็นแบบแผนเดียวกัน ส่วนควรมีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ (ชำนาญการ) ในด้านการกำกับมาตรฐาน โดยเฉพาะ และควรอัปเดตข้อมูลที่มีความถูกต้องอย่างสม่ำเสมอและควรนับภาระการบริหารหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการนับภาระงานปกติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.2 ด้านบัณฑิต จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ต้องการให้มีการติดต่อกับสถานประกอบการต่าง ๆ ให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้าทำงานเพื่อลดปัญหาการไปทำงานไม่ตรงสายที่เรียนมาและลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตต่อไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ควรให้ความรู้ให้คำแนะนำกับนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาในเรื่องการประกอบอาชีพ อาชีพที่รองรับแก่นักศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ส่วนมีปัญหาด้านการติดต่อกับบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.3 ด้านนักศึกษา จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.86 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานแก่นักศึกษา เพื่อสอดคล้องกับความต้องการแรงงานที่มีทักษะของสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ควรจัดการเรียนปรับพื้นฐานให้กับนักศึกษาใหม่ชั้นปีที่ 1 ทุกคนในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเป็นการปรับพื้นฐานความรู้ให้เท่า ๆ กัน ก่อนเปิดเทอม ส่วนมีปัญหาความไม่เข้าใจของนักศึกษาในหลักสูตรและการประเมิน 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.4 ด้านอาจารย์ จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 35.63 ควรเพิ่มบุคลากรสายสนับสนุนหลักสูตรละ 1 คน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และงานหลักสูตรต้องการคนรู้จริง รู้ลึก และทำเป็นระบบอย่างถูกต้อง ส่วนตรวจสอบคุณวุฒิของอาจารย์ประจำหลักสูตรว่าตรงตามเกณฑ์หรือไม่

มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน ผู้เรียน จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 เมื่อไรที่มีการทำ ปรับปรุงหลักสูตร จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษา (คณะไม่กระจายทรัพยากรสนับสนุนการทำงานเท่าที่ควร) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ลดกิจกรรมที่ไม่สนับสนุนการเรียนรู้ ลดหน่วยกิตให้เหลือน้อย ตัดรายวิชาที่ไม่จำเป็นออก และควรลดวิชาศึกษาทั่วไป ไปเพิ่มวิชาเอก

3.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ควรเพิ่มงบประมาณสำหรับจัดซื้อครุภัณฑ์สำหรับจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะอุปกรณ์เครื่องมือด้านวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ควรเพิ่มเติมห้องปฏิบัติการให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง ก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อความได้เปรียบในการได้รับคัดเลือกเข้าทำงานในอนาคต ส่วนผู้บริหารควรลงมาดูอย่างจริงจังว่าปัญหาอยู่ตรงไหน ลดขั้นตอนเอกสารให้ง่ายและส่งเสริมการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ผลการวิเคราะห์การศึกษาแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในปรากฏผลดังนี้

4.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร ควรมีการวางแผนการคงอยู่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจจะทำเป็นแผนอัตรากำลังระยะเวลา 5 ปี ที่จะทำทุก ๆ 5 ปี ที่แสดงให้เห็นถึงอัตราอาจารย์ที่คงอยู่ จำนวนผู้เกษียณในแต่ละปี จำแนกตามคุณวุฒิ และตำแหน่งวิชาการ วิเคราะห์ร่วมกับแผนการดำเนินงานในแต่ละปี ควรมีการควบคุม ติดตาม การบริหารหลักสูตรให้มากขึ้น โดยอาจจัดทำเป็นมาตรการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร

4.2 ด้านบัณฑิต ควรส่งเสริมให้บัณฑิตมีบุคลิกภาพ ความมั่นใจ ความสามารถ ทักษะการสื่อสาร ควรมีฐานข้อมูลศิษย์เก่า เพื่อสะดวกในการติดตามบัณฑิต

4.3 ด้านนักศึกษา ควรสอดแทรกคุณลักษณะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขณะสอนเพื่อปลูกฝังและให้เกิดความตระหนัก ควรให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานประกอบการจริง ไม่นั่นทฤษฎีเพียงอย่างเดียว สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน การทำงานเป็นทีมเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกันกับบุคคลอื่นได้ ควรสนับสนุนให้นักศึกษาเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

4.4 ด้านอาจารย์ ควรเพิ่มบุคลากรสายสนับสนุน หลักสูตรละ 1 คน เนื่องจากอาจารย์มีภาระงานมากเกินไป มีระบบจูงใจให้กับอาจารย์ประจำหลักสูตรเนื่องจากอาจารย์ประจำหลักสูตรมีภาระงานมากเกินไป ควรมีการพัฒนาความรู้ของอาจารย์ด้านทักษะภาษาต่างประเทศให้อาจารย์และติดตาม ตรวจสอบการทำงานและมาตรฐานการส่งเสริมให้อยู่ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดปฐมนิเทศแนะแนวการเป็นอาจารย์ใหม่ก่อนการปฏิบัติงานจริงอย่างน้อย 2 วัน

4.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน ผู้เรียน ควรส่งเสริมให้มีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) ใช้เป็นสื่อการสอนบรรจุในเล่มหลักสูตร และต่อยอดสู่รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ให้สอดคล้องและเป็นไปตามธรรมชาติวิชาโดยเน้นบริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การคิดและการบูรณาการการเรียนรู้ฝึกปฏิบัติจริงมากกว่าในชั้นเรียน รวมถึง อบรม กระตุ้นการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาด้วย ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการบริการวิชาการแก่สังคม ควรมีการนำผลการประเมินระบบการจัดการเรียนการสอนตามวงจร PDCA และการจัดการความรู้ (KM) ในกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการระบุงการประเมินผลสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

4.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรมีการวางแผนการจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียน การสอนของหลักสูตร ควรมีการติดตามความต้องการและการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ต่ออาจารย์ และนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน หลักสูตรควรมีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและเป็นข้อมูลในการขอจัดสรรงบประมาณ

ควรเพิ่มหรือจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อครุภัณฑ์สำหรับจัดการเรียนการสอน ควรเพิ่มเอกสารตำรา เป็นภาษาอังกฤษ ซีดี และวีซีดีเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

ควรออกแบบระบบกลไกการดำเนินงานให้เป็นแบบแผนเดียวกันเพื่อให้หลักสูตรนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร อาคารเรียนควรมีความพร้อมทุกตึก ทั้งโปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องปรับอากาศ และอุปกรณ์โสตทัศน และควรมีการสำรวจความต้องการการจัดซื้อหนังสือเพื่อประกอบในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ทุกท่าน หนังสือของนักศึกษา แล้วรายงานผลให้มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีโดยรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารหลักสูตรเป็นการจัดการและการดำเนินการ ควบคุม ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองต่อจุดหมายหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุดในขณะเดียวกัน การบริหารหลักสูตรจะประสบผลสำเร็จต้องเอาจุดหมายหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับเป็นเป้าหมายที่สำคัญ การดำเนินการหรือการจัดกิจกรรมทุกอย่างต้องนำเข้าสู่เป้าหมายนั้น ซึ่งการบริหารหลักสูตรจะเกี่ยวพันกับบุคคลและกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหลาย ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553) ที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ โดยดำเนินการดังนี้ 1) พัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการ วิธีการสอนและวิธีการวัดผลอย่างต่อเนื่อง 2) จัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพออย่างมีคุณภาพ 3) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรนั้น ๆ

4) จัดให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษา มคอ.4 มคอ.5 มคอ.6 ทุกภาคการศึกษา และ มคอ.7 เป็นรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา และ 5) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและรายงานผลการจัดการศึกษาต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาทุกปีการศึกษา ตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (2558) ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องมีระบบและกลไก ในการบริหารหลักสูตรมีการจัดทำทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพอที่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการในการพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการและวิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และผลการวิจัยแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการกำกับดูแลและกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการและความสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการวางแผนพิจารณาอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อรองรับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรจัดทำแผนปฏิบัติงาน มีการติดตามและควบคุมดูแลการบริหารหลักสูตร ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ รวมไปถึงมีการตรวจสอบการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยบูรพา (2558) ได้กำหนดให้มีการกำกับ ดูแล และกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการให้มีความสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย จัดทำ ติดตามแผนปฏิบัติงานประจำปี การควบคุมดูแลการบริหารหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2556) ที่ได้กำหนดให้มีการวิเคราะห์ถึงคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร ที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและทันสมัยมากยิ่งขึ้น และเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

ภายในระดับอุดมศึกษา (2558) ได้กำหนดการกำกับมาตรฐานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร

1.2 ด้านบัณฑิต โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรมีการจัดเก็บฐานข้อมูลบัณฑิตจึงทำให้สะดวกในการติดตามการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี 6 ด้าน และมีการวางแผนการประเมินภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตหรือประกอบอาชีพอิสระโดยเก็บข้อมูลจากบัณฑิตในวันที่มาซ่อมและรับปริญญาทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและจัดทำได้สะดวก ซึ่งสอดคล้องกับ อภิรติ โสพฤกษ์ และคณะ (2554) ได้สรุปคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ใน 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านเชาว์ปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านวิเคราะห์และสื่อสาร และด้านทักษะพิสัยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ณัฐแก้ว ข้องรอด (2554) ที่ได้สรุปไว้ว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ คณะวิทยาการจัดการ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านนักศึกษา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยมีความโปร่งใส ชัดเจน และสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้าศึกษาสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรมีการประเมินกระบวนการรับนักศึกษาในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาตามทักษะการเรียนรู้

ในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ในห้องเรียน และนอกห้องเรียนเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีที่มีจิตสาธารณะ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน ประเมินผลกิจกรรมตามแผน การให้คำปรึกษาจะต้องมีการวางระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาและป้องกันการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้นักศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตร และการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษาในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา (2558) ที่ได้สรุปเกี่ยวกับนักศึกษา ไว้ดังนี้ 1) กำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร 2) เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใสและชัดเจนและสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาทั่วกำหนดไว้ในหลักสูตร 3) มีเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือก ข้อมูล หรือวิธีการคัดนักศึกษาให้ได้นักศึกษาที่มีความพร้อมทางปัญญา สุขภาพจิต ความมุ่งมั่นที่จะเรียนและมีเวลาเพียงพอ 4) มีกลไกในการพัฒนาความรู้พื้นฐานหรือการเตรียมความพร้อมทางการเรียนแก่นักศึกษา และมีการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2558) ได้กำหนดให้มีการจัดการข้อมูลสถานภาพของนักศึกษา การลดปัญหาการออกกลางคัน (Dropout) ของนักศึกษา

1.4 ด้านอาจารย์ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการกำหนดคุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับภาระงานที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรมีการรับและแต่งตั้งอาจารย์โดยจัดทำแผนการรับคัดเลือก และแต่งตั้งอาจารย์ ดำเนินงานตามแผนการเรียนการสอน วัดและประเมินผลความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร นำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหาร จัดทำแผนการกำกับดูแล ส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2558) ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนการรับ คัดเลือกและแต่งตั้งอาจารย์ กำหนดคุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร จัดทำแผนการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร

1.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน

ผู้เรียน โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา (ถ้ามี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.3/รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม มคอ.4 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และรายงานสรุปผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา กำหนดระบบและกลไกการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร มีการจัดทำ มคอ.2 มคอ.3 และ มคอ.4 มคอ.5 มคอ.6 มคอ.7 รวมไปถึงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยสอดคล้องกับคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา (2558) ที่ได้สรุปถึงการจัดการเรียน การสอน ไว้ดังนี้ 1) พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดและได้รับการพัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน 2) การจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย 3) การบริหารวิชาการทางสังคมและการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม 4) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) การกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดการเรียนการสอน และมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตัวบ่งชี้ TOF

1.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในการบริหารรายวิชาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการใช้งบประมาณตามผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการบริหารรายวิชาร่วมกัน และมีการติดตามการใช้งบประมาณตามผลการพิจารณาร่วมกันของอาจารย์ประจำหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อครุภัณฑ์ และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอน ไม่เพียงพอสอดคล้องความต้องการและความทันสมัยของเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างเร่งด่วน การเพิ่มห้อง

เรียนรู้นอกเวลา และห้องปฏิบัติการ รวมไปถึงการปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโครดา น้อยดี (2558) ซึ่งพบว่าการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อาคาร มีอัตราการใช้ห้องสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ห้องเรียนไม่เพียงพอต่อการใช้จัดการเรียนการสอน และเป็นไปตามผลการวิจัยของปัทมดา เมฆาสวัสดิ์ (2558) พบว่าบัณฑิตได้รับการประเมินคุณภาพด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศน้อย จึงควรให้แต่ละสาขาและคณะ เพิ่มการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับการปฏิบัติงานทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถคิดวิเคราะห์ และจัดทำกรนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้นักศึกษาได้รับทักษะเพิ่มเติม

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ตามกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มสาขาที่แตกต่างกัน มีการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ตรงตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละสาขาใช้แนวทางในการบริหารโดยยึดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีการบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่ตรงตามสมมติฐาน อาจจะเป็นเพราะว่า กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะต้องมียุทธศาสตร์หรือเครื่องมือด้านวิทยาศาสตร์สำหรับจัดการเรียนการสอน มากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณ และการนำเงินงบประมาณมาจัดสรรในสาขาไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3. ผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ปรากฏผลดังนี้

3.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร ควรมีการจัดทำประกาศ มาตรการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร และมีการควบคุมติดตามการบริหารหลักสูตร และการวางแผนการคงอยู่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ยังขาดความชัดเจน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีคู่มือพัฒนาหลักสูตรแต่ได้กล่าวเฉพาะการเสนอหลักสูตร จึงทำให้การบริหารหลักสูตรของอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสา มีพัฒน์ (2558) ซึ่งพบว่ามหาวิทยาลัยไม่มีกรอบมาตรฐานการบริหารหลักสูตรที่ชัดเจน ทำให้ยากในการปฏิบัติ มหาวิทยาลัยจึงควรมีคู่มือหรือแนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสร้างกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมในการบริหารหลักสูตรที่ชัดเจน

3.2 ด้านบัณฑิต ควรส่งเสริมให้บัณฑิตมีบุคลิกภาพที่ดี มีทักษะในการสื่อสารและมีฐานข้อมูลศิษย์เก่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบัณฑิตที่จบไปขาดบุคลิกภาพที่ดีและทักษะในการสื่อสารควรสร้างระบบฐานข้อมูลศิษย์เก่าเพื่อให้สะดวกในการติดตามบัณฑิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beggs Ross and Goodwin (2008) ซึ่งพบว่า นักศึกษาและสถานประกอบการมีความเห็นว่า การฝึกงานด้านสาขาวิชาการท่องเที่ยวควรพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารและความมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนสถานประกอบการเห็นว่า นักศึกษาควรพัฒนาในเรื่องทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการเห็นว่าทักษะการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนา ซึ่งนักศึกษายังทำได้ไม่ดี เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติ

3.3 ด้านนักศึกษา ควรสนับสนุนให้นักศึกษาเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การทำงานเป็นทีม และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษายังขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ และอยากให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกันกับบุคคลอื่นได้ และเกิดความชำนาญในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beggs Ross and Goodwin (2008) พบว่า นักศึกษาและสถานประกอบการมีความเห็นว่า ควรพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารและความมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนสถานประกอบการเห็นว่า นักศึกษาควรพัฒนาในเรื่องทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการเห็นว่าทักษะการแก้ปัญหาเป็น

สิ่งที่ต้องพัฒนา ซึ่งนักศึกษายังทำได้ไม่ดี เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติ

3.4 ด้านอาจารย์ ควรติดตาม ตรวจสอบการทำงาน และมาตรฐานให้อยู่ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติอย่างสม่ำเสมอและเป็นรูปธรรมทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรมีภาระงานหลายด้าน ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่กำหนด

3.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียน ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม และปฏิบัติจริง รวมไปถึงระบุกำกับและนำผลการประเมินผู้เรียนมาปรับกลยุทธ์การสอน วิธีการสอนและการประเมินโดยการจัดทำการจัดการความรู้ (KM) เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในปัดไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรยังมีการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการน้อย รวมไปถึงต้องการให้มีการผลักดันให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาปรับกลยุทธ์การสอนเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรมีการวางแผน การจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของหลักสูตร ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและ เป็นข้อมูลในการขอจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อความต้องการ และ ขาดการประเมินรวมไปถึงการนำผลการประเมินไปเป็นข้อมูล การจัดสรรงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิเคราะห์จากการศึกษาการบริหารหลักสูตร ระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ในระดับหลักสูตร

1.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร ควรมีการวางแผนการคงอยู่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1.2 ด้านบัณฑิต ควรส่งเสริมให้บัณฑิตมีบุคลิกภาพที่ดีและมีทักษะในการสื่อสารและมีฐานข้อมูลศิษย์เก่า

1.3 ด้านนักศึกษา ควรสนับสนุนกิจกรรมเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การทำงานเป็นทีม และเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้กับนักศึกษา

1.4 ด้านอาจารย์ ควรติดตาม ตรวจสอบการทำงาน และมาตรฐานให้อยู่ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติอย่างสม่ำเสมอและเป็นรูปธรรม

1.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน ผู้เรียน ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม และปฏิบัติจริง และควรนำ การประเมินการจัดการเรียนการสอนมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การสอน วิธีการสอนและการประเมินในปีถัดไป

1.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรมีการนำ ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้มาวางแผนการจัดหาและติดตามการใช้ ทรัพยากรการเรียนการสอนของหลักสูตร

2. การนำผลการวิจัยไปใช้ในระดับคณะ

2.1 ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร กำกับ และติดตามให้อาจารย์ประจำหลักสูตรดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

2.2 ด้านบัณฑิต ควรมีการกำกับ ติดตามให้อาจารย์ ประจำหลักสูตรนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตรมากขึ้น

2.3 ด้านนักศึกษา ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจ ให้กับอาจารย์และนักศึกษาเพื่อให้มีการส่งเสริมการเผยแพร่ ผลงานวิชาการของนักศึกษามากขึ้น

2.4 ด้านอาจารย์ ควรสร้างระบบการวัดและ ประเมินความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร ต่อการบริหารหลักสูตร และมีระบบยกย่องเชิดชูบุคลากรดีเด่น ให้กับอาจารย์ประจำหลักสูตรในด้านการปฏิบัติตามภารกิจ ของมหาวิทยาลัยเพื่อผลักดันให้อาจารย์ประจำหลักสูตรปฏิบัติ งานและจัดทำแผนกำกับดูแลส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน ผู้เรียน ควรสร้างระบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่

2.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรสร้างระบบ ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้ และควรกำกับ ติดตามให้อาจารย์ประจำ หลักสูตรมีการประชุมการพิจารณาการจัดสรร การใช้ และ ติดตามการใช้งบประมาณร่วมกันให้บ่อยครั้งมากขึ้น

3. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวนโยบายระดับ มหาวิทยาลัย

3.1 มหาวิทยาลัยควรออกแบบระบบกลไกการ ดำเนินงานให้เป็นแบบแผนเดียวกันเพื่อให้หลักสูตรนำไป ปฏิบัติใช้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

3.2 อาคารเรียนควรมีความพร้อมทุกด้านในด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ตำรา และสื่อทัศนูปกรณ์

3.3 ควรมีระบบจูงใจให้กับอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

3.4 ควรเพิ่มบุคลากรสายสนับสนุนหลักสูตรละ 1 คน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหาร หลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

2. ควรศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการ บริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

3. ควรศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552

4. ควรศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการ บริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2553). **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2558). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2558). **แนวทางการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. (2558). **คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ณัฐแก้ว ช้องรอต. (2554). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตคณะวิทยาการจัดการในจังหวัดเพชรบูรณ์**.
- ปัทมิตา เมฆาสวัสดิ์. (2558). **การประเมินคุณภาพบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา**. วิทยุทุนอุดหนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิสนุ พองศรี. (2553). **เทคนิควิธีการประเมินโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์,
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2558). **หลักเกณฑ์การบริหารหลักสูตร แนวปฏิบัติ และบทลงโทษ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2558**.ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (2558). **คู่มือแนวปฏิบัติการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2558). **คู่มือพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2558). **การบริหารหลักสูตรการศึกษา พ.ศ. 2558**. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2558). **คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตร**. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. (2556). **คู่มือบริหารหลักสูตร**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.
- ไศรดา น้อยดี. (2558). **การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้อาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอนตามประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. วิทยุทุนอุดหนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2554). **รายงานผลการสำรวจคุณภาพของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2554** ของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- _____. (2558). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

- อภิรติ โสฬิต และคณะ. (2554). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น**. สาขาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- อริสา มีพัฒน์. (2558). **การศึกษาความพร้อมในการบริหารหลักสูตรเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. วิจัยทุนอุดหนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Beggs, B., Ross, C.M., and Goodwin, B. (2008). **A comparison of student and practitioner perspectives of the travel and tourism Internship**. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education*, 7(1), 31-39.